

İNSANIN YARATILIŞI VE ALLAH'A OLAN İHTİYACI

Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fi külli hîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne ve şefî'i'l-müznibîne ve imâmü'l-müttakîne Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ecma'îne't-tayyibîne't-tâhirîn. Emma ba'dü;

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'inin Fâtır sûresinin 15. âyet-i kerîmesinde buyuruyor ki;

Bismillâhirrahmânirrahîm.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿15﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ
﴿16﴾ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿17﴾

Yâ eyyühe'n-nâsü entümü'l-fukarâü ilallâhi vallâhu hüve'l-ğaniyyü'l-hamîdü. İn yeşe' yuzhibküm ve ye'ti bi-halkın cedîdin. Ve mâ zâlike alellâhi bi-azîzin.¹

Sadakallahü'l-Azîm

¹ 35/Fâtır, 15-17.

Mânası, Allahuâlem meali şöyle;

Yâ eyyühe'n-nâsü. "Ey insanlar!"

a. Allah Dilerse İnsanlığı Yok Eder Yeryüzünde Başka Yaratıklar Yaratır

Nâs, *ins* kelimesi ile ilgili, insanlar demek, bütün insanlar, ey bütün insanlar.

Entümü'l-fukarâü ilallâhi. "Sizlersiniz Allah'a muhtaç olan." *Vallâhu hüve'l-ğaniyyü'l-hamîdü.* "Allah size muhtaç değil, O Ganî'dir ve Hamîd'dir." *În yeşe'.* "Eğer dilerse, istese, isterse." *Yüzhîbküm.* "Sizi yok eder, götürür yeryüzünün sahnesinden, kaldırır, varlığını bitirir." *Ve ye'ti bi-halkın cedîdin.* "Başka yaratıklar yaratır."

Siz şart değilsiniz, sizi götürür başka yaratık yaratır, yeni bir yaratık yaratır.

Ve mâ zâlike alellâhi bi-azîzin. "Bu iş Allah Teâlâ hazretleri için de öyle altından kalkılmayacak, güç, zor iş değildir."

Fukarâ, *fakîr* kelimesinin çoğulu.

Entümü'l-fukarâü ilallâhi. "Sizlersiniz Allah'a muhtaç olanlar." *el-Fukarâü ilallâhi.*

Fakara ilâ şey'in. Arapça'da, "Bir şeye muhtaç olmak" demek.

"Ey insanlar! Allah'a ihtiyacı olan, Allah'a muhtaç olan sizlersiniz, Allah size muh-

taç değil, Allah Ganî'dir, yani müstağnidir.”
Ganî, “zengin” demek ama yani sizin ibadetinizden, sizin varlığınızdaki, faaliyetlerinizden müstağnidir, ihtiyacı yok ki! Size ihtiyacı yoktur Allah'ın.

el-Hamîd, faîl bi-ma'nâ mef'ûl.

“Mahmûd yani hamd edilen, şükredilen, hiçbir şeye ihtiyacı olmayan Allah.”

b. Allah'ın Bütün Uyarıları Bize Olan Sevgisinden Ve Merhametinden

Muhterem kardeşlerim!

Şimdi insanlar sanıyorlar ki, Allah emrediyor ya; “Ey insanlar imana gelin!” Allah peygamber gönderiyor ya insanları imana çağırarak için; “Yapmayın, etmeyin, n'olur bırakın şu putlara tapınmayı, bırakın şu eğri büğrü dalâlet yollarında koşturmayı, imana gelin.”

Her beldeye, her memlekete bir peygamber göndermiş, bir ikazcı, bir haberci göndermiş ya, davetçi, doğru yola davetçi göndermiş ya...

Vallâhu yed'û ilâ dâri's-selâm. “Cennetine çağırıyor ya herkesi.”

Şimdi bazı insanlar bunu yalvarma sanıyor, kasıyorlar kendilerini;

Yok olmaz!

Ya gel!

Olmaz, hayır, istemem!

Aptal adam, Allah'ın ihtiyacı yok ki sana, senin ihtiyacın var.

E peki neden öyle iki de bir de beni doğru yola çağırıyor, niye iki de bir de haberci gönderiyor, ha bire yalvarır gibi?

Hâşâ, sümme hâşâ! Sana acıdığından, seni sevdiğinden, senin iyiliğini murat ettiğinden, *erhamurrahimîn* olduğundan, çok merhametli olduğundan...

Şimdi senin gözünün önünde çok sevdiğin bir insanı yakalasalar, babanı veya anneni veya yavrunu, yakaladılar götürüyorlar;

“Ne yapıyorlar ya bunlar, bunu yakaladılar böyle sürükleye sürükleye götürüyorlar?

Ateşe atacaklar!

Ne! Benim annemi mi?! Valla hayat mayat bana vız gelir tırıs geçer; 40 kişi bağlasa beni onların ellerinden hoplarım zıplarım kurtulurum, gider anamı, babamı, yavrumu kurtarmaya koşarım.

Neden?

Ateşe atacaklar.

Canım işte senin annen baban değil de yabancı birisi mesela ateşe atacaklar. Mesela Hintliler, birisi öldü mü, öldü. Karısıda onunla beraber ölsün diye götürüp yakıyorlarmış, âdetleri öyleymiş. İngilizler Hindistan'a hakim oldukları zaman bu âdeti çok engellemeye çalışmışlar.

Yakıyorlar karıyı da, neden?

Beraber olsunlar âhirette diye. Öldü ya, o öbür tarafa gitti, karısını da postalıyorlar, onu da gönderiyorlar orada da beraber olsun diye.

Olur mu öyle şey?

Olmaz.

Niye olmaz?

Ya ayıp be, insan, merhamet yani insan dayanamıyor; kızcağızı, kadıncağızı alacaklar, diyelim ki yeni evlenmiş, damat trafik kazasında ölmüş, haydi götürecekler gelini cayır cayır yakacaklar veyahut ihtiyar adam ölmüş, haydi ihtiyar kadıncağızı götürecekler cayır cayır kütük gibi ateşe atacaklar yakacaklar, kül edecekler, küllerini kocasının yanına koyacaklar.

Olmaz ya!

Niye olmaz?

Yüređi dayanamıyor insanın. Acıyor insan.

Olur mu öyle, canlı canlı bir insan ateşe atılıp yakılır mı?

Yakılmaz.

E Allah?

Allah merhametlilerin en merhametlisi. Ne kadar merhametli mahlûk varsa, işte sen ben merhametliyiz; acırım, dayanamam. Kurban keserken bile yüreğim tutamıyorum, dayanamıyorum.

Ha, merhametlileri en merhametlisi Allah Teâlâ hazretleri rahmetinden dolayı, rahmeti gazabından ilerde olduğundan, geçtiğinden dolayı kullara doğru yolu gösteriyor. Bir de âhirette kullar mızıkçılık etmesinler, itiraz eylesinler diye; “Yâ Rabbi! Benim haberim olmadı hiç bu işten. Bilmem, öyle miydi, bilmiyordum, aldandım; babam böyle dedi, dedem böyle dedi, işte benim elimden tuttular, küçükken alıştırdılar bir tapınağa götürmeye, bir putun önünde eğil, yat kalk, secde et filan diye öğrettiler, ben de işin iç yüzünü bilemedim. Ya hiç bilgim yok ki, ilk defa burada karşılaştım! Yani şaşırdım ben, haklı da.” demesinler diye, kulların sonradan

itiraz edecek halleri kalmasın, önceden bil-
sinler diye Peygamber gönderiyor, gerçekleri
anlatıyor;

“Bak, cehennem diye bir yer var, oraya
âsi kullar, suçlu kullar atılacak cezalandırıl-
cak. Cennet diye de bir yer var, oraya da iyi
işler yapan kullar, mü'min olmak şartıyla iyi
kullar, imanlı ve iyilik yapan kullar cennete
alınacak, türlü nimetler verilecek, ebedî saa-
dete erecekler. Siz cennete gidin hepiniz!
Aman, bak cehennem tehlikesi var, cehen-
neme düşmeyin.”

Mesela yolda giderken diyor ki; “Dar
köprü, tek şerik olunuz, kırmızı işarete dikkat
ediniz, karşıdan geçene yol veriniz.”

Vermem ben, dalarım.

Dalarsın ama köprüde toslarsın karşıda-
kine.

Olmaz. Senin iyiliğin için bu işaret, bu
trafik işareti sana zulüm mü?

Değil, iyiliğin için.

Burada durmak yasaktır!

Neden?

Ee alt üst olur sen burada durursan, geliş
gidiş bozulur, ondan.

Allahu Teâlâ hazretleri âhirette itiraza ve savunmaya lüzum kalmayacak şekilde [uyarılarını yapmış.]

Âhirette bir kul ne diyebilir?

“Yâ Rabbi! Benim haberim olmadı. Eğer benim haberim olsaydı o zaman ben de iyi bir mü'min olurum.” diyebilir, itiraz edebilir. Tamam, itirazı olmasın, o âhirette isteyecekleri şeyi Allah biliyor ya, dünyadayken verecek.

Tamam, önceden haberim olsun derdin değil mi?

İşte önceden haberin var.

“Bilgim olsaydı böyle yapmazdım şöyle yapardım.” der diye söyledin değil mi?

İşte önceden bilgin oldu.

Sakın ha, insanlardan bir tane sivri akıllı çıkıp da Allah'ın kendisine muhtaç olduğunu sanmasın! Allah'ın ihtiyacı yok, âlemleri yaratmış.

Sonra sen kimsin, anlat bakalım?

E ben işte şuyum buyum, falanca oğlu filanca.

Yahu sen mahiyetin ne, nesen?

Netice itibariyle yeryüzündeki yaratıklardan bir yaratıksın. Senin gibi daha milyar-

larca yaratık var. Şöyle yan yana dizilse Merih'e kadar uzar gider, sen onlardan bir tanesisin.

Senin ne özelliğin var?

Seni kim yarattı?

Küçük çocuğa bile soruyorsun söylüyor; "Beni Allah yarattı." Soruyorsun, kendi söyleyiş tarzı ile; "Beni Allah yarattı." [diyor.] Söylüyor, küçük çocuk bile biliyor, küçük çocuğa bile öğretiyorsun.

c. Bizim Dışımızdaki Tüm Düzeni de Allah Yarattı. Her Şey O'na Muhtaç

Hakikaten de çevremizdeki olanları oluşturan, ölenleri öldüren, varlıkları varlık âlemine getiren, yaratan, kaldıran, yok eden kim?

Allah! Bizim dışımızda bir yüce varlık! Herkes kabul ediyor bunu, hiç kabul etmeyen yok. Bir Saprîm [Supreme], yüce, aşkın varlık; transendantıl [transcendental] varlık. Var, hepsi kabul ediyor, masonlar da. Dinliler de, dinsizler de, filozoflar da, alimler de; biyoloji uzmanı, kimya uzmanı, fizik uzmanı, Einstein manştayn hepsi... diyorlar ki; "Yüce varlık var."

Ama bu yüce varlık kilisede resmini gördüğü mü? Budist mabedinde önüne geçtiği tapındığı mı?

Değil. Yüce varlık, bu kâinatı bir yüce varlık idare ediyor, bunu hepsi kabul ediyor.

Bir ordünaryus profesör, Âkil Muhtar Özden diye birisi bir kitap yazmış seneler önce. Tıp profesörü, İsviçre'den madalyalar almış, çok meşhur bir kişi. İstanbul Üniversitesi tıp fakültesinin yüksek profesörlerinden. *İlim Bakımından Ahlâk* diye bir kitap yazmış; ilim bakımından, bilimsel yönden ahlâk dediğimiz olay nedir? İncelemiş bunu, ben de aldım okudum. Tıp Tarihi Enstitüsü diye bir bölüm var, oraya arada sırada gidiyoruz. işte Ord. Prof. Süheyl Ünver vardı, Bedii Şehsuvaroğlu, vesaire filan vardı, o zaman doçentti asistandı, bizim gittiğimiz zamanlarda; hepsi geldi geçtiler.

Ooo ordünaryüs profesör bir kitap yazmış, okuyoruz. O zamanlarda böyle İslâmî kitaplar, dini kitaplar bizim okuduğumuz zamanlarda az. Üniversitede biri bir eser yazmış, okuyoruz, güzel baskısı var. Diyor ki;

“Hayvaları, insanları, varlıkları, hepsini bir yüce kuvvet belli bir istikamete doğru

muntazam şekilde, düzenli bir şekilde geliştirecek götürüyor.” İncelemenin sonucu bu. Hoşuna gidiyor insanın; “Aferin be, ordünaryüs profesör de benim inancımı bulabilmiş, nihayet benim noktama gelebilmiş.” diye seviniyor insan.

Bizim noktamız nereden başlıyor?

Eşhedü en lâ ilâhe illallâh ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlühû diye, bütün filozofların, bütün ordünaryüs profesörlerin, bütün alimlerin geldiği en son sınırdan başlıyoruz biz, oradan yukarı gidiyoruz. Onlar oraya kadar geliyorlar takır tukur, patır kütür, küt duvara tosluyorlar orada dökülüyorlar; biz duvardan öbür tarafta, elhamdülillah... Hele hele hele, maşaallah maşaallah, sağ olsaydı da bir nazar boncuğu taksaydık, hele kainatın düzenini anlamış. Einsteinde da öyle. Diyorlar ki;

İnançlı mısın ey Einstein! İnancın var mı, bir dinin var mı?

“Var.” Diyor ki; “Benim incelediğim atom, şu kâinat... Çünkü bir âlem atom. İçine girdin mi çıkamıyorsun, o kadar öyle büyük bir şey. Bir de büyük âlem; yıldızlar, fezâ, dünya, gezegenler, kocaman makro kozmoz

yani büyük âlem, mikro kozmoz yani küçük âlem. Mikroskopla görülen görülmeyen, en küçükten en büyüğe kadar iki tarafı da incelediğim zaman. -ki kendisi fizikçi inceliyor. Yani onun işi atom fiziği bir de mekanik ve kâinatın genel fiziğini incelemek, mesleği bu adamın; yani kimisi mühendis, kimisi matematikçi, kimisi fizikçi, kimisi doktor, kimisi ziraatçı; onun mesleği o.- bu mikro kozmozdan yani atomdan kâinata kadar, makro kozmoza kadar her yerde bir düzen var, düzenlilik var, bir matematik ilmi bakımdan kesinlik var. Kesinlik var, her şey muntazam, katsayılar, tam sayılar, kesirli değil, -inceliyor her şeyi- işte diyor, bu küçük âleme, en küçük âleme, en büyük âleme bu düzeni veren varlığa imanım var. Eğer bu varlığa inanmak dindarlık ise ben dindarların en başındayım.” diyor.

En başında değilsin, en arkadasın, hatta kapının dışında kaldın, neden?

İslâm'ı anlayamadığın için, müslüman olamadığın için... Einstein, bir de müslüman olsaydın, Kur'ân-ı Kerîm Allah'ın kelimeleridir, Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* Allah'ın resûlüdür deseydi; *eşhedü en lâ ilâhe*

illallâh ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlühû deseydin ki, diyorsun, Allah'tan başka büyük bir varlık düşünüyorsun, seziyorsun, o varlığın yanına kadar aklın ermiş, bir de böyle deseydin bizimle beraber olacaktın; belki bizi de geçecektin ama kapının dışında kaldın, treni kaçırdın, uçağa binemedin; biz uçtuk gidiyoruz sen yerde kaldın.

Yangınların arasında kaldın, neden?

İman etmedin. Ama bir yüce varlığın, bu kâinatın düzenini kuran, düzenini devam ettiren bir yaratıcının varlığını hepsi kabul ediyor. Masonlar da, "Kâinatın ulu mimarı." diyorlar. Kendileri merasimlerinde, şeylerinde konuşurken, önlüğü mönlüğü takıyorlarmış, bir şeyler, pergeller, cetveller, gönyeler, ters üçgen, ters şey bilmem merasimler vesaire filan. Laflarına dikkat et, kâinatın ulu mimarı. Tabii ya, mimar ev yapar gibi, kâinatı Allah Teâlâ hazretleri öyle güzel tanzim etmiş, herkes kabul ediyor; filozoflar, Dekart'lar, Paskal'lar, bilmem neler bilmem neler... hepsi kabul etmiş. Bir yaratan var, bu kâinatı sen yaratmış değilsin.

Ustam sen mi yarattın?

Hâşâ sümme hâşâ! Benim hiçbir şey yaptığım yok. Ben mevcudu eviriyorum çeviriyorum, öyle yapıyorum böyle yapıyorum, tahta alıyorum kesiyorum vesaire... Kimse bir şey yapamıyor, hiç kimsenin bir şey yaptığı yok.

Ziraatçi bir şey mi yapıyor?

Bir şey yapmıyor, Allah'ın yarattığı tohumu toprağın altına koyuyor suluyor. O koymasa tohum zaten toprağa gidecek şekilde ayarlanmış. Öyle bitkiler var ki tohumu bir atıyor ta ileriye, orada tohum toprağa kök salıyor yetişiyor zaten.

Çamın altına bakıyorsun kozalaklardan neler çıkıyor?

Küçük çamlar çıkıyor, minicik minicik çamlar; oh maşaallah, yeşil yeşil küçük çamlar çıkıyor dibinde. Zeytin ağacının dibinde, dökülen zeytinlerden yeni zeytinler çıkıyor. Zaten sen toprağa gömsen de gömmesen de kâinat, kâinattaki olaylar devam ediyor. Senin bir şey yaptığın yok, seyrediyorsun. Aklın varsa hayran ol, seyret, o kadar! Başka ne var yani!

Sen bu adalardaki, denizin altındaki bitkileri sen mi diktin?

Denizin altına daha yeni dalıyorsun, yeni anlıyorsun denizin altını.

Ormanlardaki ağaçları sen mi diktin?

Zaten oluyor her şey, sen olanları inceliyorsun, vay be, şunu dikersem bahçemde bunun meyvası olursa iyi olur; haydi o meyveyi dikiyorsun, yetiştiriyorsun. A şu tohum benim işime yarıyor, buğday; onu ekiyorsun, bakıyorsun ki bir tanesinden kaç tane oluyor, ondan sonra ondan ekmek yapıyorsun yiyorsun. Denemişsin faydalı olduğunu, onu özel olarak üretmeye şey yapıyorsun. Bazen bir ormanı açıyorsun, senin istediğin bitkiyi ekiyorsun, bu daha faydalıdır diye ona yer açıyorsun.

Hâsılı yaptığın şey mevcudu kullanmak. Mevcudu kullanmak ama mevcudu meydana getirmek değil, bir şey yaptığın yok senin, mevcudu evirmek çevirmek.

Orada senin gücün ne oluyor?

Seni de birisi yarattığı için! Bakıyorsun birisi felç olmuş, sağ tarafına felç geldi kolu böyle sallanıyor, ayağı böyle sallanıyor; “Bas!” basamıyor, “Tut!” tutamıyor, “Elini uzat selamlaşacağız!” tutmuyor.

E bunun eli var, yarası yok, her şeyi var niye tutmuyor?

İşte şurada bir şey eksik oluyor. Eksik bıraktı mı, Allah aldı mı, tıkanı mı felç oluyor, tutmuyor.

Yahudinin birisi mi, ermeni mi, ağlıyor-muş ölünün başında, demişler;

“Niye bu kadar çok ağlıyorsun?”

Yahu demiş, dehşet içindeyim, hayret içindeyim, az önce konuşuyorduk bununla, ne oldu buna?

Bir anda işte konuşmaz oldu. Az önce konuşuyordu, canlıydı az önce konuşuyordun, şimdi haydi konuş bakalım! Bütün vücut var, hatta tutsan daha sıcak, haydi bakalım konuş şimdi!

E konuşamam hocam.

Niye?

Öldü.

Ne demek öldü? Öldü ne demek?

Bir şeyden haberimiz yok, yani bir şeyler oluyor, biraz önce konuşan konuşmamaya başlıyor.

Biz kâinatın içinde mevcut olan şeylerden bir şeyiz; bizi Allah yaratmış. Yani bizi biz yaratmadığımızı göre bizi bir yaratan var,

o kadar. İşte o yaratan Hâlık, Rabbülâlemîn, âlemleri yaratan Allah. O'nun bize ihtiyacı yok çünkü kendisi yaratmış zaten. Bir sürü var, sırayla...

Senin ne yazar, senin ismin ne okunur yani? Ne olacak, sen olsan ne olur, olmasan ne olur?

Allah senin gibi milyarlarca yaratmış, tarih boyunca kaç tanesi gelmiş gitmiş, nice nice adamlar.

Ey insanlar! Sizsiniz Allah'a muhtaç olan, ne sanıyorsunuz siz! Allah yalvarıyor mu sanıyorsunuz? Allah size muhtaç mı sanıyorsunuz? Allah'ın sizin ibadetinize ihtiyacı mı var sanıyorsunuz ya? Amma akılsızsınız! Cümle cihan, kâinatın bütün varlıkları Allah'a ibadet etse-ler ne olacak, etmeseler ne olacak! O yaratmış.

Yani cümle kâinatın varlıkları çalışsalar çabalasalar ne yapıyorlar?

Rüzgar esiyor, bulut yağıdıyor, yer bitiyor, ne oluyor yani?

Sizin için, insanlar için!

Allahu Teâlâ hazretlerinin ekine buğdaya ihtiyacı mı var?

İnsanlara da ihtiyacı yok; ekine, buğdaya, meyvaya, sebzeye, ete süte filan da ihtiyacı yok. Sizin ihtiyacınızı görmek için kâinat ta bunları yaratmış. Bak, kendisinin ihtiyacı yok da bir de sizin ihtiyaçlarınızı görüyor.

Entümü'l-fukarâü ilallah. Bu ihtiyaçları görmese, bunları vermese, bunları yaratmasa ne yapacaksınız?

İki sene yağmur yağmasa Avustralya'ya, hepiniz göç edersiniz, bir taneniz kalmaz burada.

Yağmur yağmasa her şey bitti; koyunları kurşunladılar, ağaçlar kurudu, her taraf takır takır çöl oldu, ben o çölde ne yapayım?

Yeşillikli başka yere giderim dersin.

Yağmur yağdırmasa yağmuru kim getirecek, otu bitirmese ne olacak?

O Çernobil olayından sonra korkunç olaylar oldu Türkiye de. Trakya'da mahsulü ektikler, evvelki senelerde ektikleri mahsul, dönümlerce araziye ayçiçeği ekiyorlardı, böyle ayçiçeği yemyeşil tarlalar, tepeler, dereler ayçiçeği. Tanıdıklarımız var, şeylerimiz var; karpuz kavun ekiyorlardı bizi çağırıyorlardı ye babam ye, al ya götür! ye ya diyordu, o biraz tembel, bırak onu diyordu, şuradan al ye di-

yordu, kocaman karpuzları getiriyordu. Dörtbin dönüm araziye karpuzu ekiyordu hacı baba.

Allah rahmet eylesin.

Cömert adamdı, bizi çağırıyordu ihvanı, hocamızı, ye babam ye karpuzu, ha babam ha, ye babam ye, de babam de... Amma Çernobil olayı olduğu zaman çekirdekler çürüyüvermiş, hiç bitememiş. Radyoaktivite denilen atomun patlamasından, sızmasından çekirdek tahrip olmuş;

“Aaa! Hani nerede, yerden bu ayçiçekleri bitecekti?!”

Bekle ki gelsin yok, neden?

Çekirdek radyoaktiviteden bozuldu, haydi bakalım...

Acaba bir radyoaktif patlama olsa, bütün mahsullerin tohumları bir daha tohum vermeseyse, toprağa ektiğin zaman bitmese, bitmeyebilir mi? Aklınız kesti mi?

Kesti, işte bitmeyebiliyor, ne yapacaksınız?

Ölki ölem, öleceksiniz, ağlayacaksınız başka çare yok.

Kime ağlayacaksınız, kime yalvaracaksınız?

Allah'a!... "Aman yâ Rabbi! Biz ettik sen eyleme yâ Rabbi! Biz günah sen lütfeyle yâ Rabbi! Biz isyan ettik sen ihsan eyle yâ Rabbi! Anladık hatamızı yâ Rabbi! Açıız yâ Rabbi! Çocuklarım bağışıyor evde yâ Rabbi! Su yok yâ Rabbi!..."

İçecek su yok, ne olacak?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ

مَعِينٍ

*Kul eraeytüm in esbaha mâüküm ğavran fe-men ye'tîküm bi-mâin ma'înin.*² "Sular derinlerine gidiverse, gökten de yağmasa ne içeceksiniz, ne yapacaksınız?"

d. Her An Allah'a Muhtacız. Tüm Bu Nimetlere Karşılık Yapmamız Gerekenler Var

Yani her an Allah'a muhtacız, bir an değil, şöyle birazcık bir ihtiyacım var, işimi görünceye kadar he he derim ondan sonra bildiğimi okurum, öyle değil; Allah'a her an, her saniye, her anda Allah'a ihtiyacın var, çünkü beynine bir şey gönderirse...

² 67/Mülk, 30.

Düşman, düşmanlar öldürmek için silah yapıyorlar lazer ışınları, zıızzt tutuyor, herif gitti, ne oldu?

Karşı taraftan lazer ışınını tuttu, bitti işi yani insan insanı öldürmek için neler yapıyor.

E Allahu Teâlâ hazretleri yaşatmak istemese gittin, beslemek istemese gittin, nefes aldirmek istemese, havayı alsa gittin, su vermek istemese suyu göndermese gittin işte...

Entümü'l-fukarâü ilallah. "Her anda Allah'a muhtaçsınız." *Vallâhu.* "Allah'a gelince." *Hüve.* "O." *el-Ğaniyyü'l-hamîdü.* "Hiçbir şeye ihtiyacı yok."

Cümle kâinat halkı ona ibadet etse ibadetlerine de ihtiyacı yok, bir şey yapmaya kalksa ne yapacaklar, Allah'a ne yapabilirsin?

Ne gelir elden, ne yapabilirsin?

Secde edip, zikredip, tesbih etmek...

İnsanoğlunun yapabileceği başka bir şey var mı? Ne yapabilirsin, pasta börek mi yapacaksın? Bir kutu çikolata mı göndereceksin, ne yapacaksın Allah'a? Düşün bakalım?

Yaa! Vay be! Hiçbir şey yapamazmışım.

Hiçbir şey yapamazsın, hiçbir şey yapamazsın!

Allahu Teâlâ hazretleri bir de dilerse; bu insanlar küstah, kâfir, kimisi puta tapıyor, kimisi üçe tapıyor, kimisi beşe tapıyor, kimisi güneşe tapıyor... Aptal!..

Bunları yok edeyim, başka bir mahluk türeteyim.

Türetebilir mi?

Türetir. Bu dünyada türetir, Merih'te türetir, Satürn'de süretir, nerede türetirse türetir.

Ye'ti bi-halkın cedîd. "Yeni bir yaratık türü geliştirir."

Geliştiremez desene sıkıysa?

Diyemezsin. Hiç öyle bir laf diyemezsin.

Ve mâ zâlike alellâhi bi-azîzin. "Bu da Allahu Teâlâ hazretlerine olmayacak zor birşey değildir."

E hocam, o zaman ne demek istiyorsun?

Yani bu âyetleri getirdin bize bu sabah okuyorsun, ne demek istiyorsun?

Allah'ın verdiği nimetlere şükredin; "Yâ Rabbi! İstesen vermezdin, veriyorsun."

Sofraya bir oturuyoruz, masa yetmiyor ilave masa getiriyorlar, önümüze şunu da bunu da, yahu âlem bunun bir tanesini bulamıyor. Koca bir masa yetmiyor, orta masası,

yanına da bir masa daha getiriyorlar, birkaç çeşit meşrubat, ne kadar ne kadar çeşitli yiyecek, etler; dana eti, kuzu eti, tavuk eti, bıldırcın eti, balık eti...

Ne yapacaksın?

Şükür!..

Allah'ın nimetlerine şükredeceksin, Allah'ı zikredeceksin. Unutmayacaksın Allah'ı, her an unutmayacaksın; "Yâ Rabbi! Bana sıhhati veren sensin, hamdolsun sana. Bana bu aklı veren, bu imanı veren sensin, hamdolsun sana yâ Rabbi! Sana nasıl şükredeyim ben yâ Rabbi! Sabahtan akşama, akşamdan sabaha her gün sana şükretsem bitiremem.

Peygamberlerden bir peygamber, Zülkifl *aleyhisselam* her gece 100 rekât namaz kılmış, ömrünün sonuna kadar. Ben düşündüm, her gece biz iki rekât namaz kılamıyoruz, 100 rekât değil, abdest alıpta iki rekât namaz kılamıyoruz.

Yüz rekât kolay mı?

Çek bakalım tesbihi, 100 defa Sübhanallah de. Zülkifl *aleyhisselam* 100 rekât namaz kılmış her gece, bütün ömrü boyunca, ölünceye kadar.

Ya!.. Her gündüz oruç tutsak her gece namaz kılsak, sabahtan akşama Allah'a şükür için uğraşsak şükürünü eda edemeyiz!

e. Kullukta Üç Ana Esas

Allah'a şükredeceğiz, Allah'ı zikredeceğiz, Allah'ın emirlerini yapmakta, günahlarından kaçınmakta, ibadetleri ifâ etmekte sabredeceğiz. Üç tane şeymiş Müslümanlık.

Ne kadar kolaylaştırdın hocam, Allah senden razı olsun.

Amin ecmaîn.

Bak ben ecmaîn diyorum siz demiyorsunuz, amin ecmaîn.

Şükür, sabır, zikir...

Aa!.. Hem de birbirine benziyor kelimeler, ne kadar da kolay: Şükür, sabır, zikir.

Şükrü yapar mısınız?

Yaparız! Tabii balı kaymağı yiyince elbette herkes şükreder. Babam da şükreder! Herkes şükreder, kafir de şükreder, onlar da dua eder, sofraya oturduğu zaman şükrediyor, yemek yiyor çünkü.

Şükür bir, sabır iki...

Ha, o biraz acı, sabır biraz acı, Arnavut biberinden daha acı. Sabır biraz zor ama sabredince de mükafatı büyük.

Eyüb *aleyhisselam* nasıl sabretmiş?

Mübarek nasıl sabretmiş, nasıl sabretmiş! Çoluğu çocuğu gitmiş, gitti çoluk çocuk. Bir karıcığı kalmış, mal mülkte gitmiş; davarlar, tarlalar, bağlar, bahçeler, mal mülkte gitmiş; haydi, sıhhatte gitmiş, hastalanmış Eyüb *aleyhisselam*. Yıllarca hastalığı çekmiş, bize de bulaşır diye korkusundan kimse yanına yaklaşmamış. Şehirden dışarıya çıkarmışlar, bir hanımı gelirmiş hizmet edermiş.

Eyüb *aleyhisselam*'ın sabrı dillere destan olmuşta, o sabır kolay mı? Sabırın destanlaşması kolay mı? Kolay mı?

Değil!..

Sen şöyle azıcık bir sabret bakayım; seni bırak ya, ben kendim, bu kadar bu işleri bilen, size söyleyen adam, sabrımız var mı?

İş yok bizde! Ne şükürümüzü tam yapabiliyoruz, ne sabrımızı tam yapabiliyoruz, ne zikrimizi tam yapabiliyoruz.

Zikir ne olacak?

Zikrin başı *lâ ilâhe illallah*. Çok mu zor, en kolayı Allah Allah Allah...

Güleceğim geliyor, evliyaullahtan birisi *lâ ilâhe illallah* demem demiş.

Demem!..

Niye?

Çünkü *lâ ilâhe illallah* iki şeyden müteşekkil; nefî ve isbat.

Lâ ilâhe illallah. “Hiçbir tanrı yok!”

Bu nefî, hepsini silip atıyor, silme ve ortaya koyma.

Nefî, *lâ ilâhe illallah.* “Hiçbir tanrı yok.”
İllallah. “Ancak Allah var!”

Başka hiçbir tanrı yok ancak Allah var. *Lâ ilâhe illallah... Lâ ilâhe illallah... Lâ ilâhe illallah...* Silme ortaya koyma, silme ortaya koyma... Başkasının hepsini siliyorum, öyle put mut filan tanımıyoruz biz müslümanlar. Öyle heykel meyel, put mut, at it, ot öyle şey yok: *Lâ ilâhe illallah.*

Adamcağz, mübarek, güldüğüm adam, Allah şefaatine erdirsin. “*Lâ ilâhe illallah* derim de o sırada canımı alıverir Allah.” diye korkarmış. Siz de gülüyorsunuz... *Lâ ilâhe illallah* derim de *illallahı* yetiştiremem, nefesim orada kesilir ölürüm diye korkusundan *lâ ilâhe illallah* demezmiş de hep Allah Allah dermiş...

Ne mübarekler var, ne insanlar var, ne hoş tatlı insanlar gelmiş geçmiş şu dünyadan!..

Allah bizide tatlı insan eylesin.

Acı şeyleri bazen suya koyuyorsun, tuzlu suya koyuyorsun biraz bekletiyorsun döküyorsun, bir daha koyuyorsun döküyorsun filan tatlılaşıyor sonra, ondan reçel meçel yapıyorlar değil mi? Portakalın kabuğundan, bergamuttan filan...

Allah bizi de tatlandırırsın.

Sübhâneke lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ente'l-alîmün hakîm. Sübhâne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yesifûn ve selâmün alâ cemî'i'l-enbiyâ ve'l-mürselîn ve âli küllin ecmaîn ve'l-hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

23 Muharrem 1419 / 20.05.1998

Avustralya

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

